

نارسیده تریج

عاطفه طهماسبی

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

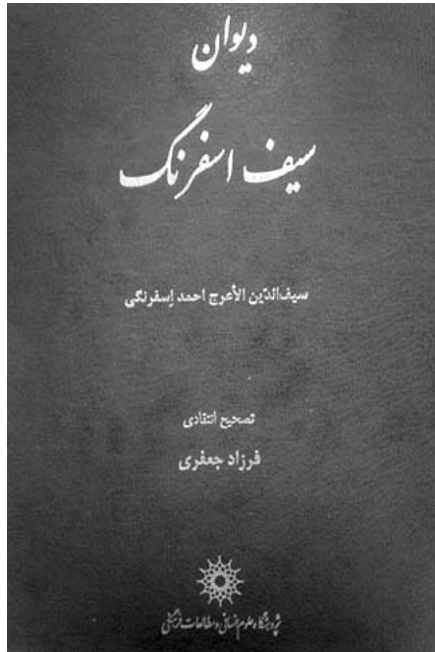
نگویم که مُردن روا نیست یارب! ولی کاش مرگ جوانان نبود

(دیوان شهریار، تهران: کنگره بزرگداشت سید محمدحسین شهریار، ۱۳۷۱، ج ۱، ص ۳۶۹)
فرزاد جعفری (۱۳۹۷-۱۳۵۷) متولد روستای تخم بلوط سفلی در اسلام آباد غرب بود. او در تصحیح نسخ خطی، فرهنگ‌نویسی و ویراستاری، مهارت داشت، با زبان‌های انگلیسی و عربی آشنا بود و گاهی شعر می‌سرود.

جعفری در سال ۱۳۸۱، کارشناسی خود را در رشته زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه رازی دریافت کرد و در سال ۱۳۸۶ از مقطع کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی فارغ‌التحصیل شد و در سال ۱۳۹۵ با کسب رتبه اول وارد مقطع دکتری در دانشگاه علامه طباطبایی شد.

از جمله سوابق آموزشی او، تدریس در چند دبیرستان تهران، دانشگاه آزاد اسلامی (واحد تهران مرکز)، دانشگاه پیام نور (واحد تهران مرکزی)، دانشگاه فرهنگیان (واحد شهدای مکه تهران) و نیز تدریس ویراستاری در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بود. او ویراستار چند طرح پژوهشی در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (از ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۶)، ویراستار طرح‌های پژوهشی پژوهشگاه قوه قضاییه (از ۱۳۹۲ تا زمان حیات)، ویراستار مجله علمی- پژوهشی مجلس و راهبرد (۱۳۹۴) و مشاور پژوهشی ریاست دانشکده شهدای مکه دانشگاه فرهنگیان تهران (۱۳۹۱) نیز بود.

کتاب‌های منتشرشده از وی عبارت‌اند از:

● فراند (فرهنگ واژگان دشوار و نوادر قرآن

کریم)، پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۹۴

● تصحیح انتقادی دیوان سیف اسفرننگ،

پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۹۶

● سفینه تبریز، تصحیح جلد نوزدهم، زیر نظر استاد مهدی مدائنی، پژوهشگاه علوم انسانی (زیر چاپ).

● ماحصل عمر کوتاه، اما پر بار فرزاد جعفری انتشار مقالاتی از این دست نیز بوده است:

● «ایمان در مثنوی مولانا»، همایش بین‌المللی

مولانا، مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۸۶

● «مفهوم ایمان و کفر در مثنوی مولانا»، نامه

انجمن، شماره ۲۷، ۱۳۸۶ (شادروان فرزاد

جعفری، این مقاله را به ایمان سترگ آن همای علم؛ علامه همایی، تقدیم کرده بود)

● «علم ظاهر و باطن یا ظاهر و باطن علم»، فرهنگ: ویژه‌نامه مولوی، شماره ۶۴-۶۳، پاییز و زمستان

۱۳۸۶، با همکاری فرزانه خلیل‌پور (مقاله‌ای درباره علم و معرفت در مثنوی معنوی، با موضوعیت بررسی مفاهیم عرفانی و اصطلاحات تصوف در ادبیات)

● «حجاب رینی و حجاب غینی در کشف‌المحجوب هجویری»، پژوهش ادبی، شماره پانزدهم، ۱۳۸۸

● «بررسی مقایسه‌ای بُن‌مایه‌های حکمی در اشعار ابوالفتح بستنی و ناصر خسرو»، با همکاری رمضان رضایی، دانشگاه شهید بهشتی، همایش بین‌المللی حکیم ناصر خسرو قبادیانی، ۱۳۹۴

● «سیف اسفرننگ»، دانشنامه جهان اسلام، ۱۳۹۶

● «پژوهشی در زمانه، زندگی و اشعار سیف اسفرننگ»، نهمین همایش ملی پژوهش‌های زبان و ادبیات فارسی، بیرجند، اسفند ۱۳۹۶.

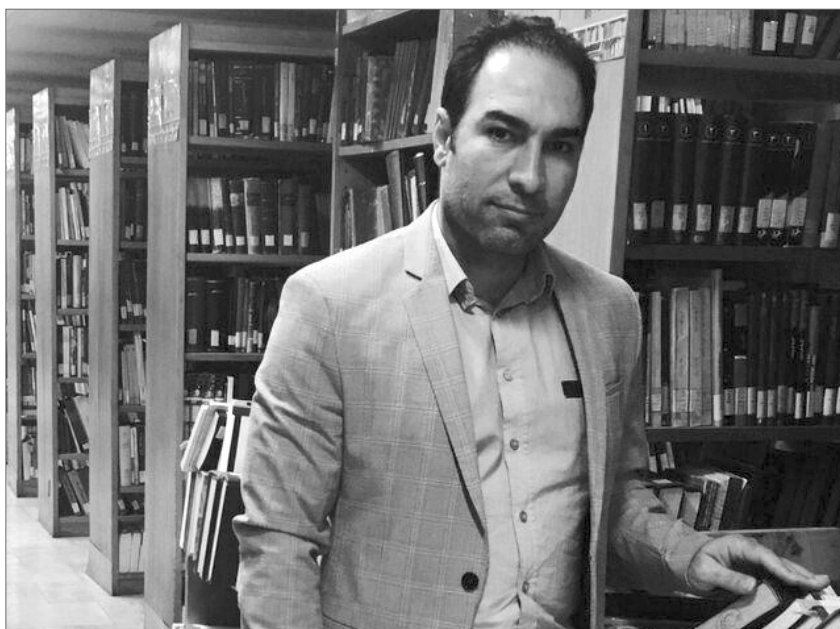
جعفری در اجرای چند طرح پژوهشی با پژوهشگاه علوم انسانی نیز همکاری داشت؛ از جمله:

زندگینامه شاعران (۱۳۸۸-۸۹)، پرتال جامع علوم انسانی، بخش ادبیات (۹۰-۱۳۸۹)، سفینه تبریز

۱. در یازدهم بهمن سال ۱۳۹۶ نشست تخصصی در پژوهشگاه علوم انسانی با عنوان «نقد و بررسی کتاب

فراند» تألیف آن مرحوم، برگزار شد که ناقدان این جلسه، دکتر علی‌اشرف صادقی و دکتر محمدعلی لسانی فشارکی بودند. ارزش کتاب فراند و ضرورت تألیف آن از نگاه دکتر علی‌اشرف صادقی برای محققانی عنوان شد که قصد دارند واژگان نسبتاً دشوار قرآنی را به ذهن بسپارند و فهرستی داشته باشند؛ نیز برای کسانی که

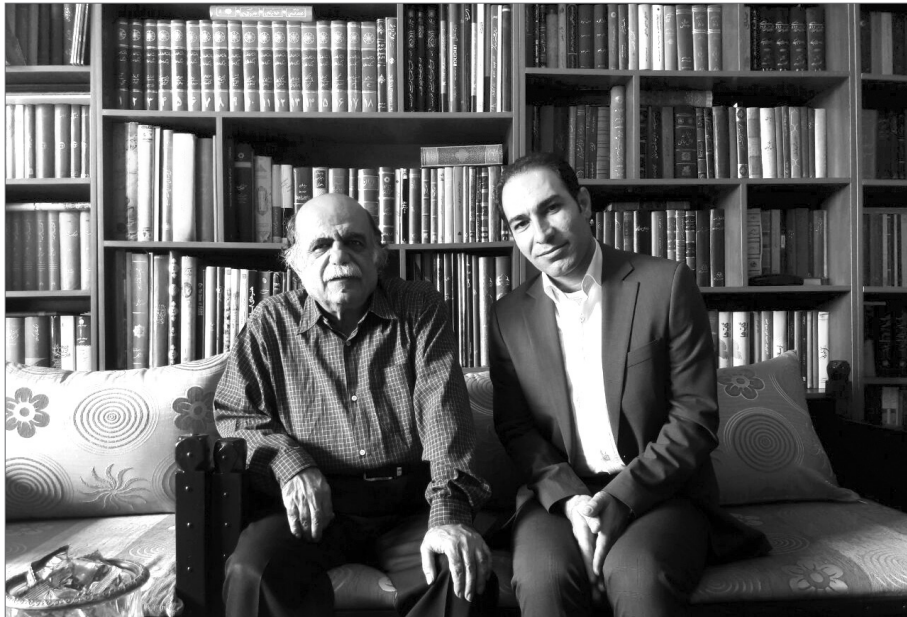
قصد دارند بدانند ایرانیان، این واژگان را به چه صورت ترجمه کرده‌اند.

(۱۳۹۰-۹۴)، فرهنگ تاریخی زبان فارسی (۱۳۹۳)، ابدال (۱۳۹۵)، فرهنگ تاریخی تصویرهای شعری (۹۷-۱۳۹۶).

مرحوم فرزاد جعفری در پژوهشگاه علوم انسانی با مرتبه علمی کارشناس پژوهشی، مشغول به فعالیت بود و در بامداد جمعه چهاردهم اردیبهشت ۹۷ به دلیل بیماری کبدی در بیمارستان طالقانی تهران، دیده از جهان فانی فروبست و در زادگاه خود به خاک سپرده شد. مراسم یادبودی در دانشکده ادبیات دانشگاه علامه طباطبایی در تاریخ بیست و چهارم اردیبهشت ماه برگزار شد. در روز سه شنبه ۲۵ اردیبهشت نیز مراسم ترحیم و بزرگداشت فرزاد جعفری با حضور خانواده آن مرحوم در سالن حکمت پژوهشگاه علوم انسانی، برگزار شد. در این مراسم، دکتر قبادی رئیس پژوهشگاه، ضمن ابراز همدردی با خانواده آن مرحوم گفت: بنده از شخصیت والای مرحوم جعفری، دو نکته مهم را استنباط می‌کنم: یکی خودساختگی و دیگری وارستگی که این دو با هم در پیوند هستند و شاید به همین دلیل بود که او اصلاً بیماری‌اش را باور نمی‌کرد. او انسانی کم‌ادعا، کم‌حرف، اما سختکوش و پرجار بود.

همچنین دکتر یوسف محمدنژاد رئیس پژوهشکده زبان و ادبیات نیز طی سخنانی کوتاه گفت: ما همکار ارزشمند و دانشمندی را از دست دادیم؛ چون دکتر فرزاد جعفری با آن پشتکار و دانشی که داشتند بی‌شک به یکی از افراد برجسته فرهنگ‌نویسی و پژوهشی کشور تبدیل می‌شدند، اما متأسفانه ما او را خیلی زود از دست دادیم. مرحوم جعفری، فردی صادق و بی‌آلایش بود و غرور روستایی خاصی داشت که همیشه بدان افتخار می‌کرد.

مرحوم فرزاد جعفری، میر جلال‌الدین کزازی

دکتر ابوالقاسم رادفر نیز با اشاره به آشنایی‌اش با مرحوم جعفری از سال ۸۴ گفت: واقعاً خیلی دشوار است که باور کنم چنین فردی امین، صادق و اهل دانش را از دست داده‌ایم. او انسانی والا و شایسته بود که همیشه لبخند بر لب داشت و با آرامش صحبت می‌کرد. همیشه در پی جست‌وجوی متون به‌ویژه نسخه‌های خطی بود. او به معنای واقعی کلمه، محقق بود که زود از جمع ما رفت. مجموعه‌ای از علم، تواضع و مهربانی بود و هر پرسش را با دقت و جزئیات پاسخ می‌گفت. با اینکه چند صباحی از روز از دست دادن آن بزرگوار گذشته است، همچنان فقدان او را نمی‌توان باور کرد؛ چرا که هرکس آن حجم از تلاش و پشتکار و سرسختی را از او دیده باشد، نمی‌تواند باور کند که مرگ، این‌گونه بی‌رحمانه پاسخگو بوده است.

ای نورسیده میوهٔ جان، از چه ریختی؟ وی برشکفته شاخ جوان، از چه ریختی؟

(دیوان سیف‌اسفرنگ، به تصحیح فرزاد جعفری، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۶،

ص ۴۷۲)